

Tomáš Petříček

Tomáš Petříček má doktorát z mezinárodních vztahů na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze, kde také vyučoval. Na britské University of Warwick vystudoval obor mezinárodní politická ekonomie. Působil jako náměstek na ministerstvu zahraničí a ministerstvu práce a sociálních věcí. V letech 2018 až 2021 byl ministrem zahraničí. Nyní působí jako seniorní výzkumník v Centru globální politické ekonomie Ústavu mezinárodních vztahů, věnuje se i přednáškám a konzultacím. Je místopředsedou ČSSD.

hledat cestu určité strategické konkurence a uvědomit si, že oba aktéři jsou globálními mocnostmi a že jakákoliv přímá konfrontace by měla nedozírné důsledky.

Předpokládáte tedy, že obě mocnosti jen vystrkují růžky a ujasňují si své pozice?

21. století bude stoletím, kdy budeme jako demokratický Západ hledat cestu soužití s Čínou, která se navzdory všem očekáváním nestala demokratičtější zemí. Takže s Čínou budeme muset žít a spíš se soustředit na to, jak v soutěži s ní obstát a hlavně jak obhájit náš způsob života.

Jaké na to máme páky v situaci, kdy Čína získává stále větší vliv ve světě a Západ za východní Asii v mnohém zaostává?

Musíme začít doma, například investicemi do vývoje nových technologií, abychom dohnali náskok Číny v některých klíčových oblastech a aby Čína nebyla tím, kdo bude určovat pravidla hry pro celá nová odvětví, jako je umělá inteligence nebo internet věcí. Jedním z důležitých kroků budou třeba investice do moderní infrastruktury v Evropě a v Americe, máme v tom obrovský deficit. A návrat k průmyslové politice. Evropa na ni v posledních 20 či 30 letech rezignovala.

Co myslíte „průmyslovou politikou“?

Je to ze strany veřejného sektoru rozvoj konkrétních technologických segmentů, na kterých bude stát naše ekonomika v následujících letech. Například jde o urychlení digitalizace, o které tady hovoříme desítky let. Evropa také musí zvládnout přechod k šetrnější ekonomice. Zásadní geopolitický dopad ruské agrese vůči Ukrajině je především v energetice a ukazuje se, že naše závislost je nezdravá a že jsme promarnili řadu let přešlapováním na místě. Opět to bude znamenat, že budeme muset masivně investovat do nové infrastruktury. Ale je tu také otázka nastavení tržních pravidel. Evropa v klíčových oblastech spoléhala na to, že trh si tyto věci neřeší sám a že technologický rozvoj bude dostatečně rychlý, ale ukazuje se, že to tak úplně nefunguje. Bude to otázka nového vyvážení, jak nechat trh fungovat tam, kde funguje nejučinněji, ale stát bude muset převzít odpovědnost za některá klíčová rozhodnutí, která dnes nechává na soukromém sektoru. Zároveň by stát měl investovat do lidských zdrojů, respektive do vzdělání, a to ne pro potřeby současného byznysu, ale do předvídatelných potřeb, které tady teprve budou.

Evropa si ale také musí uvědomit, že obchod a vůbec hospodářství dnes nelze oddělit od politiky. Čína to jasně dokládá. Svět, na který jsme si zvykali od 90. let, se za posledních několik málo roků hodně změnil. Dochází k narušení řady ekonomických vztahů.

Co máte na mysli propojením obchodu a politiky. Například zavedení cel?

Příkladem může být třeba snaha vytvořit evropské uhlíkové clo, protože dnes přesouváme část energeticky náročné výroby do jiných částí světa, které nerespektují základní standardy ochrany životního prostředí.